

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Antropoloji ve Hukuk	LAW 335	Güz	02+01+00	Seçmeli	2	5
Akademik Birim:	Hukuk Fakültesi					
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim					
Ön Koşullar	Yok					
Öğrenim Dili:	İngilizce					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	--					
Dersin Amacı:	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencileri antropoloji disiplininin çalışma alanları, amacı ve yöntemleri hakkında bilgilendirmek. Hukuk olgusunu antropolojik bir bakış açısıyla ele alarak, öğrencilere modern hukuk anlayışı merkezli olmayan bir perspektif kazandırmak. Antropolojinin insan hakları rejimine yönelik rölativist yaklaşımının ortaya konmasıyla, öğrencilerin, kültürel çeşitlilik, kültürlerarası iletişim gibi konularda duyarlılık geliştirmelerini sağlamak. Öğrencileri, insan haklarına ilişkin kültürel rölativist ve evrenselci yaklaşımlar arasındaki çağdaş tartışmalarla tanıştırmak. Öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek.					
Dersin İçeriği:	<p>Bu ders, hukuku ve insan hakları gibi modern hukuk sistemi mekanizmalarını antropolojik bir bakış açısıyla ele almaktadır. Bu çerçevede ilk olarak, bağımsız bir bilim dalı olarak antropoloji disiplininin çalışma alanı, amacı ve yöntemleri hakkında temel bilgiler aktarılır. Ardından hukuk antropolojisinin, kültürel ve siyasi antropolojiyle olan ayrılmaz bağı üzerinde durularak, antropolojinin bu alt disiplinlerinin tarihsel gelişimi incelenir. Bu çerçevede ise özellikle basit toplumlarda hukuk olgusunu inceleyen antropologların çalışmalarına yer verilir. Nihayetinde, bu temel bilgilerin ışığında ders, antropoloji disiplininin merceğinden uluslararası insan hakları hukuku rejimine yönelik çağdaş eleştirel yaklaşımları masaya yatırır. Eleştirel yaklaşımların izinde, uluslararası insan hakları hukukunun Batılı temellerini incelerken, evrensel insan hakları rejimine yönelen yerel itirazları kavrama konusunda antropolojinin işlevselliğini gündeme getirir. Sonuç olarak, dersin odağına, uluslararası insan hakları hukukunun imkân ve sınırlarını yeniden düşünmek üzere antropolojinin haklarla ilişkilenebilirliği taşınır.</p>					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	<ul style="list-style-type: none"> 1- Antropoloji disiplininin temel konuları hakkında fikir sahibi olurlar ve hukuk olgusuna antropolojik perspektifle yaklaşabilirler. 2- Hukuk sistemleri arasındaki farklılıkları kültürel süreçleri göz önünde bulundurarak inceleyebilirler. 3- Uluslararası hukuka ve çağdaş insan hakları rejimine dışarıdan eleştirel yaklaşabilirler. 4- Çağdaş insan hakları pratiğinden hareketle kültürlerarası bir diyalogun sağlanabilmesi için argümanlar üretebilirler.					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Konu anlatımı, sınıf içi tartışma, yazılı ödev ve sunum					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık	ÖÇ
1	Giriş: Hukuka ve İnsan Haklarına Antropolojik Yaklaşımlar		1,2
2	Antropoloji Nedir?	Ön Okuma	1
3	Antropolojinin Kısa Tarihi ve Hukuk Antropolojisinin Gelişimi (I)	Ön Okuma	1,2
4	Antropolojinin Kısa Tarihi ve Hukuk Antropolojisinin Gelişimi	Ön Okuma	1,2

	(II)		
5	Hukuka Antropolojik Yaklaşımlar: Pierre Clastres toplumlarında hukuk realitesi	Ön Okuma	1,2
6	Claude Lévi-Strauss Bakımından Kültürel Çeşitlilik ve Etnosentrizm Sorunu	Ön Okuma	1,2,3
7	İnsan Haklarının Evrenselliğine Karşı Antropoloji?	Ön Okuma	1,2,3,4
8	İnsan Hakları Antropolojisi Nedir? Etnografi ve Toplumsal Hareketler	Ön Okuma	3,4
9	İnsan Hakları Hukukuna Rölativist İtirazlar	Ön Okuma	3,4
10	İnsan Haklarının Kültürel Kimliği	Ön Okuma	2,3,4
11	Hak Kültürü: İnsan Haklarının İmkânlarını Yeniden Düşünmek için Antropoloji	Ön Okuma	2,3,4
12	Kültürel Bir Savaş alanı olarak İrk, Toplumsal Cinsiyet ve Cinselliğe ilişkin İnsan Hakları	Ön Okuma	2,3,4
13	Final Sunumları	Ön Okuma	
14	Final Sunumları	Ön Okuma	

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

-

DİĞER KAYNAKLAR

COWAN Jane K., DEMBOUR Marie-Bénédicte, WILSON Richard A. (ed.), Culture and Rights. Anthropological Perspectives, Cambridge University Press, Cambridge, 2004,
(https://icproxy.khas.edu.tr/login?url=https://form.khas.edu.tr/auth/get.php?f=LAW335/Culture_and_Rights.pdf).

CLASTRES Pierre, Archeology of Violence, Semiotext, 2010 (https://katalog.khas.edu.tr/yordam/?dil=0&p=1&q=Archeology+of+Violence/+Pierre+Clastres.&alan=tum_txt&demirbas=0084678) (also available in Turkish: CLASTRES Pierre, Vahşi Savaşçının Mutsuzluğu: Siyasal Antropoloji Çalışmaları, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1992).

DONOVAN James M., ANDERSON H. Edwin, Anthropology and Law, Berghahn Books, New York, 2003(https://icproxy.khas.edu.tr/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,sso&db=e000xww&AN=761612&lang=tr&site=eds-live&ebv=EB&ppid=pp_Cover).

ENGLE MERRY Sally, "Transnational Human Rights and Local Activism: Mapping the Middle", American Anthropologist, 108 (1), 2006, 38-51
(<https://icproxy.khas.edu.tr/login?url=https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/wblr2&div=13&&collection=journals>)

ERIKSEN Thomas Hylland, Small Places, Large Issues: An Introduction to Social and Cultural Anthropology, Pluto Press, London, 2010 (<https://icproxy.khas.edu.tr/login?url=https://ebookcentral.proquest.com/lib/kadirhas/detail.action?docID=3440450>) (also available in Turkish: ERIKSEN Thomas Hylland, Küçük Yerler, Büyük Meseleler: Sosyal ve Kültürel Antropoloji, Birleşik Yayınevi, Ankara, 2012; https://katalog.khas.edu.tr/yordam/?dil=0&p=1&q=Küçük+yerler,+büyük+meseleler+:+sosyal+kültürel+antropoloji&alan=tum_txt&demirbas=0093511).

FALK MOORE Sally, Law and Anthropology: A Reader, Blackwell Pub., 2005
(https://katalog.khas.edu.tr/yordam/?dil=0&p=1&q=Law+and+anthropology+:+a+reader&alan=tum_txt&demirbas=0034290).

FOBLETS Marie-Claire, GOODALE Mark, SAPIGNOLI Maria, ZENKER Olaf (ed.), The Oxford Handbook of Law and Anthropology, Oxford University Press, Oxford, 2022.

GOODALE Mark, Anthropology and Law. A Critical Introduction, New York University Press, New York, 2017(<https://icproxy.khas.edu.tr/login?url=https://ebookcentral.proquest.com/lib/kadirhas/detail.action?docID=4714298>).

GOODALE Mark, Surrendering to Utopia: An Anthropology of Human Rights, Stanford University Press, Stanford, California, 2009
(<https://icproxy.khas.edu.tr/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,sso&db=e000xww&AN>

=395785&site=eds-live&ebv=EB&ppid=pp_Front_Cover).

LEVI-STRAUSS Claude, Race and History, UNESCO Paris, Paris, 1952 (Also available in Turkish: LEVI-STRAUSS Claude, Irk, Tarih ve Kültür (trans. Arzu Oyacıoğlu et al.), Metis, İstanbul, 2013).

MUTUA Makau, Human Rights. A Political and Cultural Critique, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 2002 (https://icproxy.khas.edu.tr/login?url=https://ebookcentral.proquest.com/lib/kadirhas/detail.action?docID=3442072).

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Ödev	1	30
Sunum/Jüri	1	30
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	40
Total:	3	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	2	28
Uygulama	14	1	14
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	14	4	56
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	10	10
Final Sınavı	1	17	17
Toplam İş Yüğü (saat):			125

1 AKTS = 25 saatlik iş yüğü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8
OC1								
OC2								
OC3								
OC4								

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek